

21.5.2015

Yksikön päällikkö

Kaupunginmuseon lausunto Stansvikinnummen asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 8.5.2015

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Stansvikinnummen asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Kruunuvuorenrannan alueeseen kuuluvalla Stansvikinnummelle suunnitellaan alueen ominaispiirteitä, luontoa, kallioita ja korkeuseroja hyödyntäviä kerros- ja pientalokortteleita. Alueen keskelle suunnitellaan Kruunuvuorenrannan kaupallisten palveluiden keskus.

Asemakaava-alue rajautuu pohjoisessa Koirasaarentiehen ja lännessä uuteen Haakoninlahdenkatuun ja sen varren asuinkortteleihin. Asemakaava-alueen itäpuolella on Stansvikin kartanon metsäinen reuna-alue. Pääosa suunnittelualueesta on metsäistä kalliomaastoa, joka rajautuu etelässä metsäiseen rantavyöhykkeeseen.

Alueen lounais- ja luoteisosat ovat olleet öljysatama-aluetta, jonka toiminta Kruunuvuorenrannassa on loppunut ja kaikki siihen liittyvät rakennukset ja rakenteet on alueelta purettu. Suunnittelualan kaakkoisosassa on pienistä kesämajoista koostuva lomakylä.

Koirasaarentien ja Haakoninlahdenkadun varren korttelit suunnitellaan kerrostalovaltaisiksi. Muilla alueilla pyritään ns. sekakortteleihin, joissa on sekä kerrostaloja että pientaloja. Rakentamisessa ja rakennusten massoittelussa kiinnitetään erityistä huomiota rakennusten sopeutumiseen alueen haastaviin maasto-olosuhteisiin ja herkkään ympäristöön. Aluetta suunnitellaan noin 2 000 uudelle asukkaalle.

Kaupunginmuseo korostaa, että suunnittelualan välittömässä läheisyydessä ja sen vaikutusalueella oleva Stansvikin kartanoalue on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, osa Rky-2009:n Helsingin höyrylaivareittiin liittyvää kesähuvila-asutuksen kokonaisuutta. Sen merkitys kulttuurihistoriallisena ja maisemallisena kokonaisuutena on otettava huomioon etenkin Stansvikinnummen itäosan kortteleiden ja kartanoalueelle johtavien reittien suunnittelussa. Stansvikin kartanoalueelle laaditussa asemakaavassa alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot on otettu hyvin huomioon. Asemakaavaa ei kuitenkaan ole vielä vahvistettu.

21.5.2015

Yksikön päällikkö

Rakentaminen merkitsee myös suunnittelualueella olevan kesämaja-alueen tuhoutumista. Kesämajoille on suunniteltu korvaavat paikat Vanhakylän puolelta, entiseltä Stansvikin saarelta. Purettavan ns. Uusikylän rakentaminen käynnistyi 1957 ja siellä sijaitsee noin kolmekymmentä mökkiä. Alueen luonne muuttuu rajulla tavalla, kun luonnonmukainen virkistystä palveleva mökkialue muuttuu asuinalueeksi.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on laatinut alustavat Stansvikinnummen suunnitteluperiaatteet. Kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulma tulee siinä esiin seuraavasti:

- Erityisesti huomioidaan rakentamisen liittyminen Stansvikintien varren herkkään ympäristöön.
- Korkein kalliolaki kangasmetsineen säilytetään mahdollisimman luonnonmukaisena puistona.
- Alueen ominaispiirteet, sen ympäristöarvot ja luontokohteet otetaan huomioon suunnittelussa.

Suunnitteluperiaatteissa on luonnehdittu kartanoalueen välittömään läheisyyteen tulevia metsäkortteleita seuraavasti: Stansvikintien länsireunalle jäävän metsävyöhykkeen reunalle suunnitellaan mittakaavaltaan vaihtelevia sekakortteleita, joissa on kylmäinen pääosin pientalomainen rakenne. Rakentamisen korkeudet ja korttelitehokkuudet sovelletaan paikkaan sopiviksi. Alueen läpi varmistetaan riittävät viher- ja virkistysreitit Stansvikin kartanoalueelle. Uimarannan ja sen pohjoispuoleisten asuinkortteleiden väliin jätetään rakentamaton vyöhyke, jolle jo aikaisemmin asemakaavalla suojellut kilpikaarnamäennynt antavat metsämäisen luonteen. Rantakortteleiden rakenteella pyritään luomaan selkeä raja rakennetun ympäristön ja rannan luonnon välille.

Kaupunginmuseo korostaa, että kartanoalueen maisemalliset arvot ja näkymät tulee ottaa huomioon mitoituksessa, rakennustyypeissä, rakennusten sijoittelussa ja rakentamistavassa suunniteltaessa sen läheisyyteen tulevia asuinkortteleita. Uuden rakentamisen soveltumisen arvioimiseksi Stansvikin kartanoalueelta ja -alueelle avautuvat näkymät, samoin kuin näkymät mereltä päin, Varisluodon suunnasta, katsottaessa tulee esittää havainnollisesti. Kaupunginmuseo pitää myös tärkeänä, että Stansvikintien nykyinen luonne, vanha, maaston muotoja myötäilevä hiekkatie, otetaan huomioon katu- ja virkistysreittien suunnittelussa. Stansvikin kartanoalueelle johtavan tien tulee säilyttää vanhan kulkureitin ominaisluonteensa.

21.5.2015

Yksikön päällikkö

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Anne Mäkinen
yksikön päällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus